

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δ/νσις : Ἰωάννου Γενναδίου 14 – 115 21, Ἀθήναι
Τηλ. 210-72.72.204, Fax 210-72.72.210, e-mail: contact@ecclesia.gr

Πρωτ. 5547

Αριθμ.

ΑΘΗΝΗΣΙ 10η Δεκεμβρίου 2019

Διεκπ. 2639

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρός

τήν Ἱεράν Ἀρχιεπισκοπήν Ἀθηνῶν καί
τάς Ἱεράς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΘΕΜΑ: «Περί ἀποστολῆς Μηνύματος διά τήν Ἑορτήν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν πρὸς τοὺς μαθητάς καί τάς μαθητριάς ὄλων τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων»

Ἐκ Συνοδικῆς Ἀποφάσεως, ληφθείσης ἐν τῇ Συνεδρίᾳ τῆς Διαρκοῦς Ἱεράς Συνόδου τῆς 9^{ης} μηνός Δεκεμβρίου ἐ.ἔ., καί κατόπιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 32/27.11.2019 ἐγγράφου τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Πολιτιστικῆς Ταυτότητος, δι' οὗ ὑποβάλλεται πρότασις διά τήν ἀνάγνωσιν Μηνύματος Αὐτῆς ἀπευθυνομένου πρὸς τοὺς μαθητάς καί τάς μαθητριάς ὄλων τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων, τῶν ὑπαγομένων εἰς τήν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τήν προσεχῆ Ἑορτήν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν (30.1.2020), γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος, ἐν τῇ ῥηθείσῃ Συνεδρίᾳ Αὐτῆς, ἀπεφάσισεν ὅπως ἐγκρίνη καί ἐπευλογήσῃ τήν ἀνωτέρω πρότασιν, ἀποστείλῃ δέ διά τοῦ παρόντος τό σχετικόν κείμενον, ὅπως, μερίμνη τῶν ἑκασταχοῦ Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν, ἀποσταλῇ εἰς τὰ Σχολεῖα τῆς Περιφερείας αὐτῶν, ἵνα ἀναγνωσθῇ πρὸς τοὺς μαθητάς καί τάς μαθητριάς κατὰ τήν ἡμέραν τῆς Ἑορτῆς.

Ταῦτοχρόνως γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος ἀπέστειλε πρὸς τήν Ὑπουργόν Παιδείας καί Θρησκευμάτων κ. Νίκην Κεραμέως τήν ἐπισυναπτομένην ὑπ' ἀριθ. 5783/2658/11.12.2019 ἐπιστολήν Αὐτῆς, ὡς πρὸς τό ζήτημα τοῦ ἑορτασμοῦ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν.

Ἐντολῇ τῆς Ἱεράς Συνόδου
Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

† Ὁ Ὁρεῶν Φιλόθεος

Κοινοποίησης:

Εἰδικὴν Συνοδικὴν Ἐπιτροπὴν

Πολιτιστικῆς Ταυτότητος

Παρ' ἡμῖν

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δ/νσις : Ἰωάννου Γενναδίου 14 – 115 21, Ἀθῆναι

Τηλ. 210-72.72.204, Fax 210-72.72.210, e-mail: contact@ecclesia.gr

ΜΗΝΥΜΑ

ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΤΡΕΙΣ ΙΕΡΑΡΧΕΣ

30 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2020

Αγαπητοὶ εκπαιδευτικοί, ἀγαπητοὶ μαθητὲς καὶ μαθήτριες!

Τρεῖς μορφές ἀπὸ τὸ παρελθόν, ἀδυνατισμένες ἀπὸ τὴν ἀσκησι, πλούσιες ἀπὸ ἀγάπη καὶ φωτεινές ἀπὸ ἀγιότητα, μᾶς πλησιάζουν καὶ μᾶς καλοῦν νὰ κοιτάξουμε μαζὶ τους, χωρὶς ψεύτικες παρηγοριές, τὴν κατάστασι τῆς ἀνθρωπότητος. Μῆς ἀνθρωπότητος ποὺ ἀντιμετωπίζει πρωτόγνωρα προβλήματα, πιεστικὲς προκλήσεις καὶ τραγικὰ διλήμματα: Ἡ εἰρήνη, τὸ περιβάλλον, ἀκόμη καὶ ἡ ἴδια ἡ ἐπιβίωσι τοῦ ἀνθρωπίνου γένους δὲν ἔφτασαν ποτὲ τόσο κοντὰ σὲν ὀλοκληρωτικὴν κατάρρευσι.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς ὅλα ξεκινοῦν ἀπὸ τὸν ἀνθρώπο: Τὴν ποιότητά του, τὴν μὸρφωσή του, τὴν καλλιέργειά του. Ἀλίμονο ὅμως ἀν μείνουμε ἐκεῖ. Αὐτὸ ποὺ δὲν πρέπει νὰ ξεχνάμε εἶναι πὼς κανεὶς δὲν εἶναι ἀληθινὰ εὐτυχημένος, εἴν ζεῖ μόνον γιὰ τὸν εαυτὸ του. Οἱ προσπάθειες του, τὰ ταλέντα του καὶ οἱ ἐπιτυχίες του βρίσκουν νόημα ὅταν μετατραποῦν σὲ ἐργαλεῖα ἀγάπης καὶ παρηγορίας ἐνὸς κόσμου ποὺ ταλαιπωρεῖται ἀπὸ τὸν ἐγωισμό, τὴν ἀδικία καὶ τὴν ἀπληστία. Μόνον ἡ ἀγάπη μπορεῖ αὐτὰ νὰ τὰ νικήσει. Αὐτὸ ὅμως ποὺ φαίνεται ἀνίκητο εἶναι ὁ χρόνος καὶ ἡ φθορά ποὺ φέρνει μαζὶ

του. Εκείνες ακριβώς τις στιγμές ο άνθρωπος αναζητά την πίστη σε κάτι ή σε Κάποιον που μπορεί να νικήσει τον μεγαλύτερο εχθρό του ανθρώπου: Τον θάνατο.

Αυτήν την αγάπη και αυτήν την πίστη διακηρύσσει η Εκκλησία του Χριστού εδώ και δυο χιλιάδες χρόνια. Όμως και αυτά, λόγια κούφια θα ήταν, αν δεν υπήρχαν οι άνθρωποι εκείνοι που τα εφάρμοσαν στη ζωή τους και απέδειξαν με το παράδειγμα και πολλές φορές με τη θυσία τους, πως είναι εφικτά. Και τέτοιοι άνθρωποι υπήρξαν πολλοί.

Ανάμεσα σε αυτούς, θέση λαμπρή κατέχουν οι τρεις μορφές από το παρελθόν, οι τρεις μεγάλοι Ιεράρχες, ο Μέγας Βασίλειος, ο Γρηγόριος ο Θεολόγος και ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος, που σήμερα γιορτάζουμε. Τους ονομάζουμε προστάτες της Παιδείας, γιατί με τον τρόπο ζωής τους έδειξαν τον δρόμο μιας μόρφωσης με αλήθεια και ανθρωπιά. Αλήθεια όμως, το παράδειγμα τους αυτό, από τι προστατεύει την σημερινή Παιδεία; Πρώτα, την προστατεύει από τους στενούς της ορίζοντες, που φτάνουν μέχρι μια ατομική επαγγελματική αποκατάσταση, χωρίς κανένα ενδιαφέρον για τον πόνο του διπλανού. Κατόπιν, την προστατεύει τους από τη μονομέρεια της, που την κάνει να ξεχνά πως ο άνθρωπος δεν έχει να ικανοποιήσει μόνον ανάγκες του σώματος ή του μυαλού του, αλλά και της ψυχής του, που διψά για απαντήσεις στα μεγάλα ερωτήματα της ζωής. Και τέλος, την προστατεύει από τη μελαγχολία μιας ανούσιας απομνημόνευσης γνώσεων, χωρίς δημιουργικότητα, χαρά και ηρωισμό.

Οι τρεις αυτοί αληθινοί δάσκαλοι ζωής δεν μας παρέδωσαν ένα παιδαγωγικό σύστημα. Μας παρέδωσαν τη ζωή τους. Ζωή γεμάτη γνώση, αλλά και αγάπη, ζωή γεμάτη επιτυχίες, αλλά και αγώνες για ολόκληρη την κοινωνία, ζωή γεμάτη δημιουργία αθάνατων έργων, αλλά και ακεραιότητα και εντιμότητα της ζωής τους, και τέλος ζωή με πίστη σε κάτι πιο δυνατό από τον θάνατο και τον φόβο. Όλα αυτά, που στην Εκκλησία ονομάζουμε αγιότητα.

Αυτή η αγιότητα έγινε η αιτία να νικήσουν τον χρόνο και να τους μελετάμε 16 αιώνες μετά την κοίμησή τους. Συνέγραψαν μοναδικά επιστημονικά συγγράμματα, κατέγραψαν βαθιές αναλύσεις της ανθρώπινης ψυχής, επεξεργάστηκαν όλη την αρχαία σοφία και τη συνδύασαν με την διδασκαλία της Χριστιανικής αγάπης. Κυρίως όμως υπήρξαν πρωτοπόροι στον δρόμο της συνάντησης της επιστήμης με την πίστη στον Θεό και την αγάπη στον συνάνθρωπο. Παρά τις επιθέσεις που κατά καιρούς δέχτηκαν, η αλήθεια του έργου, αλλά και της ίδιας της ζωής τους δεν νικήθηκε. Κατηγορήθηκαν για σκοταδιστές. Κι όμως, τα επιστημονικά τους συγγράμματα διδάσκονται ακόμη σε όλα τα πανεπιστήμια του κόσμου. Κατηγορήθηκαν για ανθέλληνες. Κι όμως, κανείς δεν

έγραψε σε πιο άπταιστα ελληνικά και κανείς μέχρι σήμερα δεν χρησιμοποίησε ως εργαλείο σκέψης καλύτερα απ' αυτούς την Αρχαία Ελληνική σοφία. Κατηγορηθήκαν ως ξεκομμένοι από την κοινωνία. Κι όμως, τα έργα της αγάπης τους παραμένουν ανεπανάληπτα. Κατηγορήθηκαν, όπως όλοι οι Χριστιανοί ανά τους αιώνες, για υποστηρικτές ενός απάνθρωπου πολιτικού συστήματος. Κι όμως, όταν η απληστία των πλουσίων και η βία των αυτοκρατόρων έγιναν αίτια εξαθλίωσης του λαού, όρθωσαν το ανάστημά τους και πλήρωσαν τη στάση τους αυτή με κακουχίες και τελικά με θάνατο.

Αν για μια φορά ακόμη τους φέρνουμε στη μνήμη μας, είναι διότι δεν πρέπει να σταματήσουμε να ονειρευόμαστε ένα σχολείο ανοικτών οριζόντων, δικαιοσύνης και δημιουργικότητας, πίστης στη δύναμη του ανθρώπου να μαθαίνει καινούργια πράγματα, αλλά και να δίνει νόημα στη ζωή του, γεμίζοντας την καρδιά του αγάπη και αγωνιστικότητα. Στην μίζερη ζωή, την επίπεδη, χωρίς χρώμα και αρμονία ζωή, που δυστυχώς αποτελεί την πιο μεγάλη αρρώστια των καιρών μας, οι τρεις Ιεράρχες, με το παράδειγμα τους, μας καλούν να γίνουμε ήρωες ξανά, παλεύοντας καθημερινά με τα ελαττώματά μας, συναντώντας καθημερινά αληθινά πρόσωπα που περιμένουν την αγάπη μας, πλαταίνοντας καθημερινά την καρδιά μας για να χωρέσει όχι μόνον μια ατομική εξασφάλιση, αλλά τα βάσανα και τα όνειρα όλου του κόσμου.

Συνοδοιπόρους αναζητούν οι τρεις Ιεράρχες σε μια πορεία που ξεκίνησαν πριν 16 αιώνες και που συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Η ανταπόκριση στο κάλεσμά τους αποτελεί μια ρεαλιστική λύση στα μεγάλα αδιέξοδα του 21 αιώνα και μια φωτεινή προοπτική για το σχολείο των ονείρων σας και για ολόκληρη την αγαπημένη μας πατρίδα. Χρόνια πολλά!

Με πατρικές ευχές και αγάπη,

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ